

SFS 1873:31

(Uppläses från predikstolen)

Kongl. Maj:ts Nådiga Kungörelse,

Innefattande Lag om rikets mynt;

Gifwen Stockholms Slott den 30 Maj 1873.

Wi OSCAR, med Guds Nåde, Sweriges, Norges, Götas och Wendes Konung, göre weterligt: att Wi med Riksdagen funit godt antaga följande

Lag om Rikets Mynt

§ 1.

Guld skall ensamt wara wärdemätare i Riket och således utgöra grunden för dess myntwäsen.

§ 2.

Enheten för Rikets myntwigt skall wara det franska grammet.

§ 3.

Räkne-enheten skall kallas krona. Kronan delas i hundra öre.

§ 4.

Af guld skola twänne hufwudmynt präglas, det ena å tio och det andra å tjugo kronor. Af ett tusen gram eller ett kilogram fint guld utmyntas:

Twåhundrafyratioåtta Tio- krone- stycken eller Etthundratjugofyra Tjugo-krone-stycken.

Gyldmynten präglas af myntguld, som är en legering af Niohundra wigtdelar fint guld och Etthundra wigtdelar koppar.

Alltså skall hwarje

Tio-kronestycke wäga	4,4803 gram och hålla	4,032258 gram fint guld
Tjugo- kronestycke ”	8,9606 ” ” ”	8,064516 ” ” ”

§ 5.

Till skiljemynt skall användas dels silfwer, legeradt med koppar i det förhållande, som här nedan säges, dels brons.

§ 6.

Af silfwer skola präglas myntenheten af följande namnwärde, nemligen

Twå kronor,
En krona,
Femtio öre
Tjugofem öre,
Tio öre.

Etthundra stycken sådana skiljemynt skola innehålla fint silfwer:

Twå- kronestycken:	Ett tusen tvåhundra gram.
En-kronestycken:	Sexhundra gram.
Femtio- örestycken:	Trehundra gram
Tjugofem-örestycken:	Etthundra fyratiofem och ett femtedels gram.
Tio-örestycken:	Femtioåtta gram.

Dessa skiljemynt skola utmyntas af följande legeringar:

Twå- och En- kronestycken: af Åttahundra wigtdelar silfwer och Twåhundra wigtdelar koppar.

Femtio- och Tjugofem- örestycken: af Sexhundra wigtdelar silfwer och Fyrahundra wigtdelar koppar.

Tio- örestycken: af Fyrahundra wigtdelar silfwer och Sexhundra wigtdelar koppar.

Alltså skall hwarje

Twå-kronestycke	wäga:	15	gram
En- kronestycke	”	7,5	”
Femtio- örestycke	”	5	”
Tjugofem- örestycke	”	2,42	”
Tio- örestycke	”	1,45	”

§ 7.

Af brons präglas myntstycken af följande namnwärde:

Fem Öre, Twå Öre, Ett Öre.

För prägling af dessa myntstycken skall bronzen sammansmälta af Nittiofem wigtdelar koppar, Fyra wigtdelar tenn och En wigtdel zink.

Ett kilogram brons utmyntas till

Etthundra tjugofem Fem- örestycken eller
Twåhundra femtio Twå- örestycken eller
Femhundra Ett- örestycken.

§ 8.

Afwikelserna öfwer eller under har ofwan stadgade halt få högst utgöra:

å guldmynten: Femton tiotusendelar fint guld,
å Silfwermynten: Tretio tiotusendelar fint silfwer

af hwarje myntstyckes bruttowigt.

Afwikelserna öfwer eller under har ofwan stadgade wigt få högst utgöra:

för hwarje Tjugo- kronestycke: Femton tiotusendelar,
 ” ” Tio- kronestycke: Tjugo tiotusendelar,
 ” ” Twå- kronestycke: Tretio tiotusendelar,
 ” ” En- kronestycke: Femtio tiotusendelar,

för hwarje kilogram af Femtio- örestycken: Sextio tiotusendelark,
 ” ” ” Tjugofem- örestycken: Etthundra tiotusendelar,
 ” ” ” Tio- örestycken: Etthundrafemtio tiotusendelar,

allt af hwarje myntstyckes rätta wigt.

Wid utmyntning af guld må dock iakttagas, att afwikelsen i wigt för hwart parti af tio kilogram myntguld ej får öfwerskrida fem gram.

§ 9.

En hwar, som wid Rikets myntwerk till myntning inlemnar guld, eger att därför erhålla guldmynt, dock mot erläggande, till myntningskostnadens betäckande, för Tjugo- kronestycken af $\frac{1}{4}$ procent och för Tio- kronestycken af $\frac{1}{3}$ procent af det utmyntade beloppets wärde.

§ 10.

Skiljemynt må ej för enskildes räkning inom Riket tillverkas och präglas.

§ 11.

Angående myntstyckenas diameter, prägel, inskrift, rand och hwad mer till deras yttre utseende hörer, will Kongl. Maj:t särskildt förordna, äfwensom de regler, hwilka wid Myntverket böra gälla för probering och justering, inlemnande af guld till förmyntning m. m.

§ 12.

De efter denna lags stadganden präglade guldmynt äro, under de här nedan bestämda wilkor, lagligt betalningsmedel i förhållande till hwem som helst och i hwilket belopp som helst.

Skiljemynten skola till obegränsat belopp mottagas wid betalning till statens kassor. Ingen annan ware pligtig att i en betalning mottaga högre belopp än tjugo kronor i 2- och 1- kronestycken, fem kronor i mindre silfwermynt och en krona i bronsmynt.

§ 13.

Myntstycke af guld, silfwer eller brons, som blifwit wanständt eller genom skafning, filning, borring, tillödning eller annan olaglig åwerkan af hwad slag som helst skadadt, skall hafwa förlorat sin egenskap af lagligt betalningsmedel.

§ 14.

Guldmynt upphör att wara lagligt betalningsmedel i förhållande till statens kassor, när det genom nötning förlorat mer än två procent, men till alla andra, när det förlorat mer än en half procent af den wigt, som det enligt § 4 af denna lag skall ega.

Skiljemynt upphör att wara lagligt betalningsmedel i förhållande till statens kassor, när det är så nött, att ej med säkerhet kan skönjas, huruvida det för Rikets räkning är prägladt, men till alla andra, när prägelgen genom nötning blifwit otydlig.

§ 15.

Mynt, som ej längre är lagligt betalningsmedel i förhållande till hwem som helst, äfwensom silfwermynt, hwilka hålla fyra eller flere procent mindre än sin rätta wigt, må, sedan de till någon af statens kassor inkommit, ej åter af densamma sättas i omlopp.

§ 16.

I Riksbankens hufwudkontor, äfwensom i dess afdelningskontor i Göteborg och Malmö eger en hwar att få hwilket som helst belopp af sådana mynt, som enbart till statens kassor äro lagligt betalningsmedel, utwexladt mot lika stort belopp samma slags gångbara mynt såsom och att få hwilket som helst med tio kronor delbart belopp af skiljemynt utwexladt mot guldmynt. Genom särskilda stadganden bestämmes å hwilka andra ställen dylikt utwexladt skall ega rum.

§ 17.

Hwad här ofwan i §§ 12, 13, 14, 15 och 16 stadgat är om Rikets mynt dess giltighet som betalningsmedel, dess inwexling och utgifwande af statens kassor skall, på sätt mellan Sverige och Danmark afslutad konvention förmår, äfwen gälla om de i öfwerensstämmelse med samma konvention för Danmark präglade mynt af guld, silfwer eller brons.

De föreskrifter, hwilka för verkställighet af denna lag erfordras, meddelas uti särskild lag af samma dag.

Det alle som wederbör, hafwe sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera wisso, hafwe Wi detta med Egen bank underskrifwit och med Wårt Kongl. Sigill bekräfta låtit. Stockholms Slott den 30 Maj 1873.

OSCAR.**(L. S.)**

C. FR. WÆrn.

(Uppläst från predikstolen)

Kongl. Maj:t nådiga Kungörelse,

innefattande Lag om öfvergången till det nya myntssystemet;

Gifwen Stockholms Slott den 30 Maj 1873

Wi OSCAR, med Guds Nåde, Sweriges, Norges, Götas och Wendes Konung, göre weterligt: att Wi med Riksdagen funit godt antaga följande

Lag om öfvergången till det nya myntssystemet.

§ 1

I den mån mynt af den beskaffenhet, som genom myntlagen af denna dag föreskrifwes, hinna utmyntas, skola de genom Riksbankens försorg den allmänna rörelsen tillhandahållas. Deremot skola de enligt Kongl. Förordningen den 3 februari 1855 eller äldre författningar präglade mynt, som till Riksbankens hufwud- eller avdelningskontor inflyta, i den mån de med det nya myntet kunna ersättas, i Riksbanken qwarhållas, dock med förbehåll af den rätt emot Riksbanken, som tillkommer innehafware af dess å silfwer sedlar.

§ 2

Med upphäfwande af den enskilde personer senast genom Kongl. Förordningen den 3 februari 1855 medgifna rätt att till Myntverket inlemna silfwer för utmyntning emot myntskatt, likasom och af den genom Kongl. Förordningen den 31 juli 1868 lemnade rätt att till Myntverket för utmyntning af Caroliner inlemna guld, skola hädanefter för enskildes räkning wid Myntverket präglas enbart Tjugu- och Tio- kronestycken af guld.

§ 3

Det nya myntet skall genast wara lagligt betalningsmedel i enlighet med myntlagens bestämmelser; och skall derwid, då förbindelser, lydande å äldre myntsorter, med nytt mynt gäldas, En krona räknas lika med En riksdaler riksmünt. Efter samma förhållande skola ock alla nu gällande mynt och Riksbankens å silfwer lydande sedlar, så länge de fortfara att wara lagligt betalningsmedel, mottagas i betalning för belopp, utfästa eller utfatta i det nya myntet.

§ 4

Så snart med Danmark afslutad myntkonvention ratificerats och rationifikationerna blifwit utwexlade, inträder den bestämmelse i kraft, på grund af hwilken de enligt samma konvention utgifna Danska mynt äro lika med de Svenska mynten lagligt betalningsmedel i Swerige.

§ 5

Från och med den 1 januari 1875 skola alla offentliga räkenskaper föras efter det nya myntssystemet.

§ 6

De enligt Kongl. Förordningen den 3 februari 1855 eller äldre författningar präglade silfwermynt skola upphöra att wara lagligt betalningsmedel, de af En Riksdaler Riksmünt wärde och deröfwer från och med den 31 December 1878 och de af ringare wärde från och med samma dag 1881.

I Riksbanken komma dessa mynt fortfarande att inwexlas efter den i § 3 stadgade grund.

Det alle, som wederbör, hafwe sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera wisso hafwe Wi med Egen hand underskrifwit och med Wårt Kongl. Sigill bekräfta låtit. Stockholms Slott den 30 Maj 1873.

OSCAR.

(L. S.)

C. FR. WÆrn.

N:o 31, 1 art, utgifvet i Stockholm den 21 Juni 1873

Observera. Detta dokument utgör ej originalet. Därför kan smärre fel förekomma.